

LAKIVALIOKUNNAN LAUSUNTO 14/2001 vp

Valtioneuvoston kirjelmä ehdotuksesta yhteiseksi toiminnaksi vakavan ympäristörikollisuuden torjunnaksi (yhteinen toiminta ympäristörikoksista)

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Suuri valiokunta on 10 päivänä syyskuuta 2001 lähettänyt oikeusministeriön kirjeen Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklaan perustuvasta ehdotuksesta yhteiseksi toiminnaksi vakavan ympäristörikollisuuden torjunnaksi asiassa U 16/1999 vp lakivaliokunnalle mahdollisia toimenpiteitä varten.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- lainsäädäntöneuvos Lena Andersson, oikeusministeriö
- vanhempi hallitussihteeri Tuomas Aarnio, ympäristöministeriö.

Viitetiedot

Valiokunta on aikaisemmin antanut asiasta lausunnot LaVL 4/1999 vp ja LaVL 4/2001 vp. Samanaikaisesti jatkokirjelmän kanssa lakivaliokunta on käsitellyt valtioneuvoston kirjelmän komission ehdotuksesta direktiiviksi ympäristönsuojelusta rikosoikeudellisin keinoin (ympäristörikosdirektiivi U 52/2001 vp).

VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ

Puitepäättösehdotus

Tanska teki vuonna 1999 ehdotuksen yhteiseksi toiminnaksi vakavien ympäristörikosten torjunnasta. Amsterdamin sopimuksen voimaantulon jälkeen ehdotus on muotoiltu puitepäättökseksi ympäristönsuojelusta rikosoikeudellisin keinoin. Nyt oikeus- ja sisäasiainneuvosto on antanut tehtäväksi tarkastella, onko puitepäättösehdotusta syytä täydentää eräillä säännöksillä, jotka sisältyvät komission ehdotukseen direktiiviksi ympäristönsuojelusta rikosoikeudellisin keinoin (U 52/2001 vp).

Puitepäättösehdotuksen soveltamisalaa esitetään täsmennettäväksi siten, että laitonta toimintaa olisi myös sellaisten ympäristönsuojelua koskevien säännösten rikkominen, joilla pannaan täytäntöön yhteisöoikeuden sitovia säännöksiä. Tahallisia rikoksia koskevaan artiklaan ehdotetaan lisättäväksi erilainen jätteen laitton käsittely, joka aiheuttaa tai voi aiheuttaa henkilövahinkoja tai huomattavaa vahinkoa ympäristölle. Samoin siihen esitetään lisättäväksi suojeltujen luonnonvaraisten eläin- ja kasvilajien laitton hallussapito, vahingoittaminen, tappaminen

ja kauppaaminen sekä otsonikerrosta heikentävien aineiden kauppa.

Valtioneuvoston kanta

Suomen ympäristörikoslainsäädäntö vastaa puitepäätökseen tehtyjen lisäysten velvoitteita. Valtioneuvosto pitää ehdotukseen tehtyjä lisäyksiä hyväksyttävänä.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Valiokunta on ilmoittanut aikaisemmassa lausunnossaan puoltavansa puitepäätösehdotuksen hyväksymistä (LaVL 4/2001 vp). Tämän jälkeen komissio on tehnyt ehdotuksen direktiiviksi ympäristönsuojelusta rikosoikeudellisin keinoin. Valiokunta on katsonut direktiiviehdotuksesta antamassaan lausunnossa, ettei direktiiveihin voi sisällyttää aineellisia rikosoikeudellisia säännöksiä, koska niiden antaminen ei kuulu EY:n vaan jäsenvaltioiden toimivaltaan (LaVL 13/2001 vp). Direktiiviehdotukseen sisältyvät

rikosoikeudelliset säännökset ovat sinänsä perusteltuja ja valiokunta puoltaa valtioneuvoston tavoin niiden sisällyttämistä puitepäätösehdotukseen.

Lausunto

Lausuntonaan lakivaliokunta kunnioittavasti ilmoittaa,

että valiokunta yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan.

Helsingissä 13 päivänä syyskuuta 2001

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Henrik Lax /r
vpj. Matti Vähänäkki /sd
jäs. Sulo Aittoniemi /alk
Jyri Häkämies /kok
Erkki Kanerva /sd
Toimi Kankaanniemi /kd
Annika Lapintie /vas
Paula Lehtomäki /kesk

Kari Myllyniemi /kesk
Kirsi Ojansuu /vihr
Veijo Puhjo /vas
Tero Rönni /sd
Mauri Salo /kesk
Timo Seppälä /kok
Lasse Virén /kok.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Timo Tuovinen.